

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1146/2018
14.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Лазаревић, адвокат из ..., против тужене Компаније "ББ" АД ..., као правног следбеника ... "ББ1" ..., чији су пуномоћници Тихомир Хрњак и Мирко Мркић, адвокати из ... и ВВ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2695/15 од 22.12.2017. године, у седници одржаној 14.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2695/15 од 22.12.2017. године у делу става 2. изреке, којом је одлучено о камати на главни дуг и у ставу 6. и 7. изреке и у том делу предмет враћа Апелационом суду у Београду на поновно суђење.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије парничних странака изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2695/15 од 22.12.2017. године у односу на став 1. изреке, део става 2. изреке – за досуђену штету због изгубљене зараде од 12.284.430,00 динара, став 3, 4. и 5. изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3524/13 од 08.05.2015. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде у периоду од 01.10.2000. до 30.09.2008. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког износа, па до исплате, све ближе означене у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на износ из става првог изреке уплати доприносе Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 973.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2695/15 од 22.12.2017. године, ставом 1. изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3524/13 од 08.05.2015. године у ставу првом и другом изреке. Ставом 2. изреке, обавезан је тужени

да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде у периоду од 01.10.2000. до 30.09.2008. године исплати укупан износ од 12.284.430,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2008. године па до исплате у року од 15 дана по пријему пресуде. Ставом 3. изреке, обавезан је тужени да за тужиоца на износ из става другог изреке назначене пресуде уплати доприносе Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у року од 15 дана по пријему пресуде. Ставом 4. изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због изгубљене зараде у периоду од 01.10.2000. до 30.09.2008. године исплати износ од још 2.025.409,00 динара са припадајућом каматом, као и да за тужиоца на овај износ уплати доприносе Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом 5. изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђено решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке Првог основног суда у Београду П1 3524/13 од 08.05.2015. године. Ставом 6. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 352.500,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде. Ставом 7. изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац и тужени су благовремено изјавили ревизије и то: тужилац због битних повреда одредаба ЗПП и погрешне примене материјалног права, а тужени због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана, док ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а који су истицани и у поступку по жалби. Имајући у виду да се другостепени суд правилно изјаснио о непостојању наведених битних повреда одредаба парничног поступка, у другостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 396. став 1. ЗПП, као ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Првог општинског суда у Београду П 943/04 од 06.04.2006. године поништена је одлука правног претходника туженог број 29 од 19.01.2000. године и решење Дисциплинског органа правног претходника туженог број 1738 од 27.12.2000. године, па је правни претходник туженог обавезан да тужиоца врати на рад на послове и радне задатке који одговарају његовој стручној спреми, стеченом знању и способностима. У моменту престанка радног односа тужилац се налазио на радном месту ... "ББ" а враћен је на рад 01.10.2008. године на радно место Обзиром да је правноснажном судском пресудом поништена одлука на основу које је тужиоцу престао радни однос тужилац сходно члану 191. став 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" 24/2005) и члана 154. Закона о облигационим односима има право на накнаду штете због изгубљене зараде за период незаконитог престанка радног односа. У току првостепеног поступка обављено је вештачење од стране вештака економско-финансијске струке, па је вештачењем

утврђено да је штета коју је тужилац претрпео ближе означена у ставу 1. назначене пресуде, па је тужбени захтев тужиоца у том делу усвојио и истом је досуђена законска затезна камата на појединачне месечне износе од дана доспелости сваког износа, па до исплате. Ставом 2. изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 973.000,00 динара.

Одлучујући о жалби, другостепени суд, налазећи да је првостепени суд непотпуно утврдио чињенице од којих зависи висина тужбеног захтева обзиром да је судски вештак економско-финансијске струке за спорни период обрачунао за тужиоца просечну зараду за три месеца пре удаљења тужиоца са рада, а затим је усклађивао те износе са кретањима зарада код туженог, па је утврђено да је укупно потраживање тужиоца према туженом у висини од 21.255.426,44 динара и обзиром да је овакав налаз вештака био непотпун и нејасан, то је другостепени суд отворио расправу и поновљеним вештачењем на околности висине зараде коју би тужилац остварио у спорном периоду исказаном у номиналним износима без усклађивања са ценама на мало, утврдио да је (према налазу вештака економско-финансијске струке Наде Мекић од 23.10.2017. године, а са којим се налазом сагласио и вештак Љубомир Митровић утврђено да би тужилац у спорном периоду од 01.10.2000. до 30.09.2008. године остварио зараду у висини од 12.284.430,00 динара, а када би зарада била увећана за стимулацију (на коју тужилац нема право јер у том периоду није радио) онда би зарада износила 14.309.839,00 динара. Како је несумњиво утврђено да је тужиоцу незаконито престао радни однос имајући у виду налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке, то је другостепени суд нашао да истоме по основу материјалне штете треба досудити износ од 12.284.400,00 динара са законском затезном каматом у смислу члана 277. ЗОО почев од 01.10.2008. године као дана доспелости. У преосталом делу суд је тужбени захтев одбио као неоснован, а одлуку наведено за став 3. изреке у погледу уплате доприноса суд је донео на основу чл. 2, 3, 7. и 13. став 1. и члана 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС" 84/2004), док је захтев тужиоца одбијен у делу којим се односи на уплату наведених доприноса на износ из става 4. изреке другостепене пресуде. При томе, другостепени суд је ценио и наводе из жалбе туженог у вези правног следбеништва овде туженог, налазећи да приговор туженог у том смислу није основан, тј. да на страни туженог постоји недостатак пасивне легитимације јер исти није правни следбеник ... "ББ1". Другостепени суд је ценио и приговор туженог у погледу дежурног пуномоћника налазећи да је приговор у том смислу неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је у погледу одлуке о висини изгубљене зараде за спорни период, а који би тужилац остварио да му није престао радни однос правилно утврдио чињенично стање (путем вештачења од стране вештака економско-финансијске струке) и правилно досудио утврђени износ од 12.284.430,00 динара. Правилно је и одлука суда везана за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО за тужиоца, а правилно је поступио другостепени суд када је одбио преко тог износа део тужбеног захтева за 2.025.409,00 динара, као и уплату доприноса везано за тај износ и донео на закону зновану одлуку о трошковима поступка.

Међутим, у односу на досуђену камату, другостепени суд налази да је првостепени суд пошао од погрешне примене материјалног права при чему у односу на

тај део тужбеног захтева није правилно и потпуно утврђено чињенично стање, што је резултирало доношењем незаконите одлуке у том делу.

Наиме, вештак економско-финансијске струке Нада Мекић је правилно извршила обрачун изгубљене зараде тужиоца за спорни период. Међутим, суд је простим сабирањем месечних зарада дошао до износа од 12.284.430,00 динара налазећи да тужиоцу припада камата на тај износ од 10.08.2008. године као дана доспелости. При томе у току поступка другостепени суд уопште није утврђивао када су доспевали појединачни месечни износи. Ради се о појединачним зарадама (давањима) и у таквим случајевима камата се досуђује од доспелости сваке појединачне доспеле рате. У току поступка није утврђено да ли је та зарада доспевала за исплату 01, 05. или 10. у месецу, јер би сходно доспелости сваке појединачне месечне зараде тужилац имао право на камату на тај износ зараде од момента доспелости. Ту чињеницу у току поступка другостепени суд је пропустио да утврди, што је утицало на доношење неправилне одлуке везано за досуђену камату на главни износ.

У поновном поступку, другостепени суд ће утврдити када су тачно доспеле појединачне зараде тужиоца која висина зарада је и приказана у налазу и мишљењу цитираног вештачења економско-финансијске струке, по потреби извешће и друге потребне доказе и у складу са тим донети одлуку везано за камату.

Одлука о камати је саставни део главног потраживања па како одлука о трошковима поступка зависи од одлуке о главној ствари, то је Врховни касациони суд укинуо и другостепену одлуку у ставу 6. и 7. изреке.

На основу члана 416. и члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић